

LES ELECCIONS A MATARÓ DURANT LA GENERALITAT REPUBLICANA, 1931-1936

Amb aquesta comunicació, pretenc donar a conèixer els resultats de les eleccions hagudes a la ciutat de Mataró durant el període de la Generalitat republicana, contextualitzar-les per entendre-les bé i fer diverses comparacions amb d'altres de més recents.

M'he basat en la documentació dipositada a l'Arxiu Històric Municipal i a l'Arxiu Comarcal: censos electorals, actes de les votacions, etc., els resultats publicats als diaris oficials de l'època, i en les obres de Marta Manté, *La problemàtica de la Segunda República a través del estudio de un caso concreto, el Mataró de los años treinta*, Premi Iluro 1975, de Mercè Vilanova, *Atlas electoral de la segona República*, i en el llibre de R. Duocastella, *Mataró, 1955*.

Per començar, he d'explicar les diferències que hi havia entre el sistema electoral vigent durant el període republicà i l'actual, per poder copsar més clarament el comportament polític dels mataronins d'aquella època.

El sistema electoral no era proporcional com el d'avui, sinó majoritari, a dues voltes. Les circumscripcions eren grans, de molts electors, la nostra era la província de Barcelona, perquè la capital formava circumscripció pròpia. Li corresponia un nombre també elevat de diputats, entre dotze i quinze segons les eleccions. La distribució dels escons era majoritari, tal com s'ha dit, però limitat, només s'atorgava el 80% dels escons aproximadament a la candidatura guanyadora, i es reservava aproximadament el 20% restant per a les altres candidatures que havien quedat minoritàries.

Les llistes electorals eren obertes, és a dir, que hom podia votar els noms dels candidats que més li plaïen, en un nombre tan gran com els escons que es reservaven a la majoria. Això permetia fer el que els francesos anomenen «panachage», és a dir, combinacions de noms, i votar candidats de diferents llistes. L'elector no estava obligat a votar tot el nombre de candidats a què tenia dret. Tampoc les candidatures estaven obligades a presentar tot el nombre de diputats que es podien votar en una llista. Això portà una sèrie de problemes, com tindrem ocasió de comprovar.

La quantitat d'eleccions tingudes durant la República foren nou, o, més exactament, vuit, perquè les del 12 d'abril de 1931 es convocaren sota la monarquia, però com que donaren pas a la proclamació de la República, també les hem incloses.

Vet aquí el llistat d'eleccions:

- 1.- Municipals, 12 d'abril de 1931.
- 2.- Legislatives per a Corts constituents, 28 de juny de 1931.
- 3.- Complementàries de les Legislatives, 12 de juliol de 1931.
- 4.- Referèndum per a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya, 2 d'agost de 1931.
- 5.- Eleccions per al Parlament català, 20 de novembre de 1932
- 6.- Eleccions Legislatives, 19 de novembre de 1933.
- 7.- Eleccions Municipals, 14 de gener de 1934.
- 8.- Eleccions Legislatives, 16 de febrer de 1936, i
- 9.- Eleccions per a compromissaris presidencials, 26 d'abril de 1936.

A les eleccions dels anys 1931 i 1932, només hi participaren electors masculins, a partir de les de 1933, també tenien dret de vot les dones. A les d'abril de 1931 l'edat legal per votar era de 25 anys, a partir del juny de 1931 fou de 23 anys.

La composició dels censos electorals és com segueix:

TAULA 1: COMPOSICIÓ DELS CENSOS ELECTORALS								
Any	Població de dret	Districtes						Total electors
		1r	2n	3r	4t	5è	6è	
1930	28.034	904	1049	1119	1653	1656	---	6381
1931	28.552	1018	1247	1252	1943	1888	---	7348
1932	29.310							
	dones:	1580	1623	1577	1838	1624	1370	9612
	homes:	1013	1328	1265	1611	1249	1136	7602
	total:	2593	2951	2842	3449	2873	2506	17214
	Diferència en més de dones	567	295	312	227	375	234	2010
1934	30.090							
	dones:	1581	1686	1628	1922	1700	1421	9938
	homes:	1027	1360	1295	1706	1301	1180	7869
	totals:	2608	3046	2923	3628	3001	2601	17807
	Diferència en més de dones	554	326	333	216	399	241	2069

(Font: *Diari de Mataró*, 30-X-1933 i 18-I-1936)

Passem ara a comentar breument els resultats de cadascuna de les eleccions.

Per fer els percentatges, he sumat tots els vots obtinguts per cada candidat de cada llista, segons el mètode utilitzat per Mercè Vilanova.

Les eleccions del 12 d'abril i la instauració de la República

Convocades les eleccions municipals pel darrer govern de la monarquia, se celebraren diumenge 12 d'abril de 1931 i es convertiren en realitat en un plebiscit entre la república i la monarquia. El resultat no deixava cap mena de dubte: el 14 d'abril s'instaurà la República a tota Espanya, i a Barcelona Francesc Macià proclamà la República Catalana i en formà el govern provisional, sense cap mena d'oposició per part de l'antic règim.

Per a aquestes eleccions, el cens de 6.381 electors només era format pels homes majors de 25 anys. El vot era obligatori.

Es presentaren dues candidatures, els partits de centreesquerra integrats en la Coalició Republicanosocialista (CRS), formada pel Centre Republicà Federal, acabat d'adherir a la recent creada Esquerra Republicana de Catalunya, els socialistes de l'Agrupació Socialista de Mataró, afiliada al PSOE, i la centrista Acció Catalana Republicana. L'altra candidatura es feia anomenar Candidatura Administrativa i es presentava com això, merament administrativa, no política, però hi prenia part els personatges clarament conservadors que ja havien col·laborat amb la dictadura de Primo de Rivera.

La participació fou bastant alta, de 75,22%, i guanyà la coalició d'esquerres per 66,96% dels vots, o sigui, 11.855 enfront de 5.749 de les dretes, o el 32,47%. Si als vots de les esquerres, hi sumem els 51 vots que tragué el candidat comunista a totes les seccions, tenim 11.906 vots i el 67,25%. Hi hagué 47 vots en blanc.

Els tres coalitzats es repartiren proporcionalment el nombre de candidats, un terç per a cadascú, aproximadament, tenint en compte que hi havia una llista per a cada districte amb un nombre diferent de candidats cadascuna.

Legislatives a Corts Constituents (28 de juny de 1931)

El govern provisional convocà eleccions per formar la primera cambra legislativa republicana per redactar la Constitució. El govern establí per decret del 8 de maig el sistema electoral: es continuava basant en la llei electoral del 8 d'agost de 1907, però sense el discutit article 29, que permetia sortir com a diputats automàticament, sense sotmetre's a elecció, els candidats presentats en menor nombre que les places o escons a cobrir en una circumscripció.

Així resultà que el sistema electoral era majoritari, amb dues limitacions: llistes obertes que permetien al votant fer combinacions amb els noms, i es reservava una cinquena part dels escons per als partits que resultaven minoritaris.

El cens s'amplià perquè es rebaixà l'edat de votació als 23 anys; ara era format per 7.348 electors, però encara tots homes; a la dona, només se li permeté ser electora passiva, és a dir, candidata; encara hauria d'esperar que les Corts de la República li reconeguessin el dret de sufragi a la Constitució de desembre de 1931.

Les eleccions tingueren lloc el 28 de juny. La participació, segons la premsa, fou del 80%, és a dir, 5.878 votants; però en consultar les xifres oficials del *Boletín Oficial de la Provincia*, la suma és de 5.161 votants. Això és així perquè hi ha una omisió, no s'hi consignen els resultats de les dues últimes seccions, la tercera i la quarta, del darrer districte, el cinquè. Per això hem fet una estimació, com s'explica més avall.

Es presentaren sis candidatures. No totes les formacions presentaren llistes completes; ERC, dotze noms; la Lliga Regionalista i el Partit Republicà Radical, deu noms; n'hi hagué que en presentaren molts menys: el Partit Catalanista Republicà, set noms; i l'Extrema Esquerra Federal i el Bloc Obrer i Camperol, només quatre i tres candidats, respectivament, d'un màxim de dotze, la qual cosa vol dir que els votants d'aquestes formacions van fer «panachage», és a dir, van votar altres candidats, a més dels seus. Després de restar aquests dobles vots i ponderar les mitjanes de participació que estan documentades, estimem que la participació va ser propera al 80% que proclamà la premsa, un 79,91%, o sigui, uns 5.872 votants.

El resultat va ser una repetició de les eleccions anteriors. Tornà a guanyar la Coalició Republicanosocialista a la ciutat de Mataró, amb un total de 49.350 vots, el 73,66%; els partits de centre obtingueren 6.688 vots i el 9,98%; i les dretes n'aconseguien 10.904, i el 16,27%, com es pot comprovar al quadre número 2.

Segona volta de les Legislatives (12 de juliol de 1931)

Com que encara faltaven per cobrir escons corresponents a les minories per no haver arribat els candidats al 20% vàlid de vots emesos, es convocà una segona volta. En aquesta, els partits de la majoria també presentaren candidats per tal d'arribar al «cupo», cosa que provocà reaccions en contra per part dels partits de dreta, que s'abstingueren d'anar a votar, per això, la participació fou la més baixa de totes les eleccions del període republicà, i no arribà a la meitat del cens. Molt més petita a la província que a Mataró (30% enfront del 40% respectivament). Encara, a la ciutat de Barcelona, se celebrà una altra volta complementària l'octubre següent!!

Referèndum per a l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (2 d'agost de 1931)

Es féu servir el mateix cens del juny, però segons les xifres oficials constava de 7.238 electors; aquesta disminució creiem que és deguda al fet que es devien expurgar els noms dels difunts. La participació fou tan sols un xic inferior a les Legislatives anteriors; l'abstenció fou només del 20,5%. El resultat era clarament favorable al text sotmès a referèndum: votaren a favor el 99,1% dels votants, cosa

que representava el 78,79% del cens; els vots negatius i en blanc no arribaven al mig per cent.

Com ha passat sempre fins ara, els mataronins participaren més i donaren un suport més gran a l'Estatut que el mostrat a la província de Barcelona o al conjunt de Catalunya.

Com que a les dones no se'ls havia reconegut el dret de sufragi, des de les instàncies de govern es repartiren fulls per recollir signatures a favor o en contra, que eren en meses en els mateixos col·legis electorals.

Si ens basem en la recollida de signatures per fer una comparació amb la votació dels homes, veiem que la participació de les dones fou del 63,99% (5.945 d'un cens estimat de 9.290, segons el padró d'aquest any 1931), i l'abstenció va ser del 36,01%, un 15,5% més elevada que entre els homes.

Totes les que varen participar van signar a favor, pel que es dedueix de la documentació original, encara que en els fulls de signatures hi havia les dues opcions, SÍ i NO. Si haguessin pogut votar, segur que n'hi hauria hagut que haurien votat que no. Totes les que van signar estaven a favor.

Si suposéssim un percentatge igual que el dels homes, haurien estat un 0'61% de nos, és a dir, 36 votants, i un 0'26 en blanc, és a dir, 17 vots. Malgrat que no tenien dret a vot van signar a favor, cosa que té més mèrit (no hi estaven obligades). L'abstenció fou més elevada perquè no tenien dret a vot i no hi estaven acostumades.

Un fet molt positiu és que signessin i que ho fessin relativament tantes. La Generalitat i Macià donaven una gran importància que els ciutadans dels dos sexes expressessin el seu suport a l'Estatut: d'ací la recollida de signatures en fulls oficials, per comptabilitzar-los, i la carta signada per Macià que acompanyava aquests plecs.

Hom veié la importància que les dones participessin en el referèndum que havia de decidir el futur del poble català. Per això, també es recolliren signatures entre els immigrants recents, que no estaven recollits en el cens, amb un resultat àmpliament favorable. Així resultava que tot el poble va donar suport ple, en un exercici de sobirania, a un Estatut que en la seva redacció original era autodeterminista o sobiranista, expressat en termes actuals.

Eleccions per al Parlament de Catalunya (20 de novembre de 1932)

Un cop aprovat l'Estatut d'Autonomia retallat per les Corts espanyoles, el setembre de 1932, calia convocar una consulta per elegir els diputats per al Parlament de Catalunya, que fou el 20 de novembre. El fet que fos una cambra poc nombrosa, encara menys que l'Assemblea de la Mancomunitat (només vuitanta-set diputats), feia que l'assignació d'escons fos poc equitativa, i a més s'aplicà el mateix sistema distributiu majoritari establert pel govern republicà espanyol.

Es féu servir el mateix cens utilitzat el juny de 1931, sense esmenar, curiosament, a diferència de l'utilitzat per al referèndum de l'agost de 1931, com s'ha comentat en l'apartat anterior.

La participació fou molt més baixa que a les Legislatives de juny de l'any anterior, però a Mataró més gran que a la província; i s'aprecià un bon retrocés de la coalició d'esquerres governant (a Mataró menys que a la resta), segurament pel desgast d'un any i mig de govern provisional, i pel desencís del resultat de l'Estatut, que bo i aprovat majoritàriament pel poble català, fou substancialment retallat per les Corts espanyoles.

Un fet que crida l'atenció, sobretot si el comparem amb l'interès mostrat en el referèndum per a l'Estatut, és que no es permetés votar les dones. És un fet contradictori. Hom al·legà raons tècniques perquè no hi participessin les dones: no hi hagué temps d'elaborar el cens. Efectivament, el cens no es va publicar fins al 16 de desembre de 1932, però solament un mes després (!?). El prejudici dels prohoms progressistes i d'esquerres de l'època en contra de les dones, que pressuposaven que es deixarien portar per la tradició conservadora catòlica, hi devia tenir alguna cosa a veure.

Es presentaren vuit candidatures, la vegada que més n'hi hagué: ERC, amb una llista de quinze noms; Concòrdia Ciutadana, amb catorze noms; Partit Republicà Radical, quinze noms; Dreta de Catalunya (els carlins), quinze noms; Partit Republicà Democràtic Federal (centristes d'Acció Catalana), catorze noms; Bloc Obrer i Camperol, quinze noms; PSOE, quatre noms, i Partit Comunista de Catalunya, quinze noms.

Els resultats, en general, mostren que Mataró té un comportament més esquerrà que la província de Barcelona i la comarca del Maresme.

Eleccions Legislatives (19 de novembre de 1933)

Tan sols un any després d'aquestes, hom convocà eleccions anticipades per a les Corts espanyoles, per tal de superar la crisi política. Foren les primeres en què pogueren votar legalment les dones. Aquesta vegada, el resultat representà l'alternativa: guanyaren els partits de dretes; a Catalunya, no tan clarament com a Espanya.

Pel que fa a Mataró, pel fet de la inclusió del sexe femení, el cens electoral augmentà fins al 17.214, segons es pot comprovar a la taula número 1. La participació electoral fou bastant elevada (no tant com al juny del 1931, però sí més que a la província): 77,26% a Mataró enfront del 65,57% provincial. El comportament electoral dels dos sexes, el comentarem més avall en la conclusió.

Es presentaren sis llistes; totes optaven a copar les majories, per això presentaren dotze noms, i cap no cometé l'error de presentar menys candidats, com

el PSOE el 1932. Foren les que vénen a continuació: Esquerra Republicana de Catalunya, ERC; Defensa Ciutadana, que englobava totes les dretes, des de la Lliga als carlins; Coalició d'Esquerres Catalanes, amb els següents partits coalitzats: ACR, AR, PNRE, PRDF; el Partit Republicà Radical, PRR; l'esquerra marxista formà el Front Obrer i, finalment, el Partit Comunista de Catalunya, PCC.

La diferència a favor de les forces conservadores fou molt lleu, 4% (47% enfront el 43%) tan sols. Aquesta vegada, també el resultat de Mataró era més a l'esquerra que el de la província i molt més radical que el de la comarca.

Eleccions municipals (14 de gener de 1934)

L'abril de 1933 se celebraren eleccions municipals a Espanya; a Catalunya, es convocaren pel desembre del mateix any, però s'hagueren d'ajornar fins al gener de l'any següent, després d'aprovar-se la primera part de la Llei Municipal catalana, que, entre altres coses, establia que es votarien llistes tancades i no hi hauria cap possibilitat de fer combinacions de noms. Comptar els resultats resultarà més fàcil, perquè representa que la suma de tots els vots serà equivalent a la participació.

Hom parla de quatre candidatures: les esquerres, agrupades en el Front Únic d'Esquerres; les dretes, a Defensa Ciutadana; i les centristes Acció Catalana Republicana i Candidatura Radical, però aquestes darreres es retiraren, Acció Catalana, perquè no arribà a cap acord amb el Front d'Esquerres. Per tant, només hi hagué dues alternatives, igual que a les properes eleccions, dos anys després. Els vots centristes s'hagueren de repartir entre aquestes dues opcions.

Aquesta vegada guanyaren clarament les esquerres, 52,78% enfront el 46,34%. Fins i tot, les dretes perderen més de 0,5 punt respecte al resultat de dos mesos abans. La participació fou similar, tan sols unes dècimes més elevada. El cens, no cal dir-ho, era el mateix.

Eleccions Legislatives (16 de febrer de 1936)

Una altra vegada per sortir de la crisi política, hom dissolgué les Corts i tornà a convocar eleccions anticipades. Aquesta vegada, la crispació política fou molt gran, la polarització entre dues forces antagòniques es radicalitzà, però encara més els mesos següents, fins arribar al paroxisme al juliol següent; però a Catalunya es notà menys que a la resta de l'Estat.

En la circumscripció a què pertanyia Mataró es presentaren dues alternatives, tots els partits de centreesquerra en el Front d'Esquerres (versió catalana del Front Popular), i els conservadors en el Front Català d'Ordre, amb onze noms a cadascuna de les llistes.

El cens electoral mataroní havia augmentat fins als 17.807; la participació fou un punt percentual superior a les eleccions de 1934 (78,41%), i clarament superior a la de la província (73,85%) i de la comarca.

Els resultats en l'àmbit local mostren que les dretes havien arribat al seu sostre electoral, tragueren un percentatge menor que dos anys abans, 42 enfront del 46,3, la qual cosa vol dir que els votants centristes es decantaren per l'opció progressista-reformista, igual com al 1931. La causa va ser el desprestigi en què van incórrer les dretes en no gestionar bé l'Ajuntament entre 1934 i 1936, les baralles internes i la col·laboració en la repressió consegüent i a conseqüència dels Fets d'Octubre.

Com sempre, durant tot el període estudiat, Mataró era molt més a l'esquerra que la província o la comarca: el Front d'Esquerres tragué el 57,97% a la ciutat enfront el 51,6% a la província.

Compromissaris per elegir president de la República (26 d'abril de 1936)

En ser destituït el president de la República espanyola, se n'havia d'elegir un altre. Segons la Constitució, s'havia de procedir a l'elecció d'un col·legi de compromissaris en igual nombre als diputats de les Corts, i un cop reunits tots, havien de procedir a la votació.

Els partits de dretes boicotejaren aquestes eleccions, que serien les darreres republicanes; per això, l'abstenció fou molt alta (53% a Mataró, més que a la província, 49,5%), però molt menys que la registrada el 12 de juliol de 1931, quan la situació no era gens crispada. Com sempre, Mataró té un comportament diferenciat, més progressista.

No cal dir que va ser elegit president de la República, per majoria aclaparadora, el candidat del Front Popular, el senyor Manuel Azaña Díaz.

CONCLUSIONS

Com a conclusions, podem parlar de l'abstencionisme i l'impacte que tingué la ideologia anarquista. No és tal. Només una minoria àcrata conscienciada i militant, era consegüent amb el seu ideari apolític.

La participació electoral a Mataró, comparada amb la de la província, o fins i tot amb la de la comarca, era sempre més alta, llevat d'alguna excepció per fets particulars locals, com la de juliol de 1931.

Els resultats a Mataró, sempre eren més a l'esquerra que els de la província, i molt més que els de la comarca.

Confirmant una conclusió de Marta Manté, els partits amb seccions locals, treien més bon resultat que els que no tenien implantació a la localitat.

L'autor de l'estudi *Mataró 1955*, en el capítol dedicat a analitzar sociològicament les eleccions, constatava que els districtes del centre de la ciutat

on es recollien la pràctica més nombrosa de rituals religiosos, com assistir a missa, és on hi havia un comportament electoral amb resultats més conservadors, igual com constata també Marta Manté, i que confirmo plenament.

Pel que fa a la participació femenina, a causa del fet que no s'han conservat els llistats electorals de moltes seccions, es fa impossible de comptabilitzar-la, però amb els que es conserven, el resultat és una participació més elevada que la mitjana catalana. Però, evidentment és una conclusió incompleta.

La mitjana catalana, era d'uns 10 punts inferior la participació femenina a la masculina, i creiem que a Mataró, si fa no fa, també devia ser igual. Si ho comparem amb els resultats del referèndum per a l'Estatut, veiem que la recollida de signatures fou del 15,5% inferior a la participació masculina.

Al llarg de tot el període s'anà polaritzant el comportament polític, i això es reflecteix en els resultats electorals. D'unes eleccions amb el major nombre de candidatures, vuit a les Parlamentàries de 1932, es passà a només dues a les Municipals de 1934 i Legislatives de 1936.

Després d'aquestes anàlisis, crec que serà més fàcil comprendre i valorar els comportaments de cadascú després de 1936 i durant el franquisme.

Josep Xaubet
Historiador

RESULTATS ELECTORALS A MATARÓ (1931-1936)

1. ELECCIONS MUNICIPALS (12 d'abril de 1931)

Cens electoral:	6.381	(varons majors de 25 anys)		
Votants:	4.800 #	75'22 %		
Abstenció:	1.581 #	24'77 %		
Vots a les esquerres:	3.193	Vots totals:	11.906	67'26 %
Vots a les dretes:	1.603	Vots totals:	5.749	32'48 %
En blanc:	47		47	0'26 %
Vots totals:			17.702	

(#: estimació)

(Fonts: AMM, gob. 403-404; *Diari de Mataró*, 13-IV-1931; *Pensament Marià*)

2. LEGISLATIVES PER A CORTS CONSTITUENTS (28 de juny de 1931)

Cens electoral:	7.348	(varons majors de 23 anys)		
Votants:	5.872 #	79'91 %		
Abstenció:	1.476 #	20'09 %		
Esquerres:	4.223	Vots totals:	49.350	73'67 %
Dretes:	1.059	Vots totals:	10.904	16'28 %
Centre:	1.155	Vots totals:	6.688	9'98 %
En blanc:	46		46	0'07 %
Vots totals:			66.988	

(#: estimació)

(Fonts: AMM, gob. 403 i 404; *Diari de Mataró*, 29-VI-31; BOPB extraordinari, 1 juliol de 1931)

3. LEGISLATIVES, SEGONA VOLTA (12 de juliol de 1931)

Cens electoral:	7.348			
Votants:	2.952 #	40'18 %		
Abstenció:	4.396 #	59'82 %		
En blanc:	50		0'8 %	
Sediles, (EEF):	1.829		29'31 %	
Dolcet, (PRDF):	1.128		18'07 %	
Layret (Rep. Indep.):	1.091		17'48 %	
Altres:	2.192		35'12 %	
Total de vots:	6.240		100 %	

(#: estimació)

(Fonts: AMM, gob. 403-404; *Diari de Mataró*, 23 juliol 1931; *Pensament Marià*; BOPB núm. extra. 14 juliol 1931)

4. REFERÈNDUM PER A L'ESTATUT (2 d'agost de 1931)

Cens electoral:	7.238		
Votants:	5.753	79'48 %	
Abstenció:	1.485	20'51 %	
Sí:	5.703	99'1 %	(78'79 % cens)
No:	35	0'6 %	(0'48 % id.)
En blanc:	15	0'26 %	(0'20 % id.)

(Font: AMM, gob. 404, 404; *Diari de Mataró, Pensament Marià*)

4. bis RECOLLIDA DE SIGNATURES DE DONES PER L'ESTATUT

Padró municipal (1931):	9.290 #	
Signatures:	5.945	64 %
Abstenció:	3.345 #	36 %
Sí:	5.945	100 %
No:	0	
En blanc:	0	

(#: estimació)

(Font: AMM: gov. 404)

5. ELECCIONS AL PARLAMENT DE CATALUNYA (20 de novembre de 1932)

Cens electoral:	7.348		
Votants:	4.953	67'40 %	
Abstenció:	2.395	32'59 %	
Esquerrers:	2.925	Vots totals:	36.784 53'47 %
Dretes:	2.013	Vots totals:	28.032 40'75 %
Centre:	287	Vots totals:	3.932 5'72 %
En blanc:	40 *		40 * 0'06 %
Vots totals:			68.788

(*: segons el *Diari de Mataró*: 107)

(Fonts: AMM, gob. 403-404; *Diari de Mataró, Pensament Marià*, BOPB extra, 30-X-32)

6. LEGISLATIVES (19 de novembre de 1933)

Cens electoral:	17.214		
Votants:	13.301	77'26 %	
Abstenció:	3.913	22'73 %	
Esquerrers:	5.801	Vots totals:	69.265 43'93 %
Dretes:	6.199	Vots totals:	74.009 46'94 %
Centre:	1.343	Vots totals:	14.346 9'10 %
En blanc:	40 *		40 * 0'03 %
Vots totals:			157.660

(*: incomplet)

(Fonts: AMM, gov. 403-404; *Diari de Mataró, Pensament Marià*)

7. ELECCIONS PER A CONSELLERS MUNICIPALS (14 de gener de 1934)

Cens electoral:	17.214		
Votants:	13.344	77'51 %	
Abstenció:	3.870	22'48 %	
Esquerrers (FUE):	7.044		52'78 %
Dretes (DC):	6.184		46'34 %
En blanc:	68		0'51 %
Nuls:	48		0'36 %
(Total blancs i nuls)	(116)		(0'87 %)

(Fonts: AMM, gob. 403-404; *Diari de Mataró*)

(FUE: Front Únic d'Esquerrers. DC: Defensa Ciutadana)

8. LEGISLATIVES (16 de febrer de 1936)

Cens electoral:	17.807			
Votants:	13.963 &	78'41 %		
Abstenció	3.844	21'58 %		
Front d'Esquerrers:	8.091	Vots totals:	88.473	57'97 %
Front Català d'Ordre:	5.861	Vots totals:	64.119	42'01 %
En blanc:	25 *		25 *	0'02 %
Vots totals:			152.617 #	

& : segons el BOG: 13.976

* : incomplet

: segons el BOG: 152.490

(Fonts: AMM, gob. 403, 404; *Diari de Mataró*, 17 febrer 1936; BOG extraordinari 17 febrer 1936)

9. COMPROMISSARIS PER ELEGIR EL PRESIDENT DE LA REPÚBLICA (26 d'abril de 1936)

Cens electoral:	17.807		
Votants:	8.364 #	46'97 %	
Abstenció:	9.443 #	53'02 %	
Esquerrers:	6.692		80 %
Dretes (Lliga):	1.571		18'78 %
En blanc:	101 *		1'2 %
Vots totals:	8.364 #		

(# : estimació)

(* : segons gov. 404 són 114)

(Fonts: AMM, gob. 404; *Diari de Mataró*)